

Soudní přisedící

Máte-li zájem podílet se na rozhodovací činnosti soudu, chcete vytvářet prospěšnou činnost, zúročit své znalosti a životní zkušenosti – můžete se stát soudním přisedícím. K této pozici není zapotřebí právnického vzdělání.

Laický přisedící v taláru spolupracuje v jednacím síni s profesionálním soudcem, předsedou senátu, u některých kauz v prvním stupni posuzování.

Role přisedícího je považována za čestnou funkci, v rámci níž mají občané právo podílet se přímo na správě věcí veřejných. Právní stránku projednávané věci jim vždy předseda senátu vysvětlí.

Oba přisedící mají rovnocenný hlas jako samotný soudce a předsedu senátu tak mohou i přehlasovat.

Přínosem role soudního přisedícího je také laický, neprofesní pohled na věc. Přisedící se účastní jednání všech trestních řízení před okresním soudem, jestliže rozhoduje jako soud prvního stupně a řeší zločin, u něhož je spodní hranice trestní sazby pět let a více.

V občanském soudním řízení rozhoduje senát s účastí přisedících jen při řízení před okresním soudem ve věcech pracovních.

Jak se stát soudcem přisedícím

- funkční období přisedícího trvá 4 roky od data zvolení
- přisedící by zpravidla neměli zasedat více než 20 dnů v kalendářním roce
- uchazeč je starší 30 let
- uchazeč je občanem České republiky, svéprávný a bezúhonný
- volba přisedících se provádí v souladu s ustanovením § 64 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, v platném znění (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Uchazeče o funkci soudního přisedícího dosazuje (volí a odvolává) vždy příslušné zastupitelstvo města nebo obce
- přisedící musí být vždy přihlášen k trvalému pobytu v obvodu obce, jejímž zastupitelstvem je volen nebo v tomto obvodu pracuje
- uchazeč má negativní záznam v rejstříku trestů
- negativní lustrační osvědčení, prohlášení dle ustanovení § 4 odst. 3 lustračního zákona (nevztahuje se na občany narozené po 1. prosinci 1971)
- znalosti práva přisedící mít nemusí, předsedové soudů dbají o jejich průběžné vzdělávání k získání právního minima
- nesmí vykonávat současně funkci, se kterou je funkce přisedícího neslučitelná (např. prezident, člen Parlamentu)
- po svém zvolení přisedící skládají do rukou předsedy soudu tento slib.

Odměny soudním přisedícím

- odměna za výkon funkce přisedícího nepřísluší, vyhláškou Ministerstva spravedlnosti České republiky č. 44/1992 Sb., ve znění pozdějších změn a úprav je stanovena paušální náhrada výkonu funkce 150 Kč hrubého za den výkonu funkce
- zaměstnavatel musí přisedícímu dát neplacené volno

- přisedícím, kteří jsou v pracovním poměru, přísluší za dobu, po kterou vykonávají funkci přisedícího nebo plní jiné povinnosti spojené s touto funkcí, náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku
- přisedícím, kteří nejsou v pracovním poměru, nahrazuje ušlý výdělek za dobu výkonu funkce přisedícího nebo jiných povinností spojených s touto funkcí stát
- hotové výdaje, které vzniknou vykonáváním funkce přisedícího nebo jiných povinností spojených s touto funkcí, se nahrazují za podmínek, v rozsahu a ve výši stanovené zvláštním předpisem - vyhláškou ministerstva spravedlnosti České republiky, která se upravuje pro každý příslušný kalendářní rok, jedná se o náhradu cestovného a stravné (v roce 2022 činí stravné 100,00 Kč).